

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-50/16-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení	Mateřská škola Borová, okres Svitavy
Sídlo	569 82 Borová 106
E-mail právnické osoby	reditel.msborova@quick.cz
IČ	71 003 045
Identifikátor	600 099 563
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Janou Šumpíkovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	obec Borová
Místo inspekční činnosti	569 82 Borová 106
Termín inspekční činnosti	3. až 5. únor 2016

Inspekční činnost byla v Mateřské škole Borová, okres Svitavy (dále „škola“) zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou, hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV) a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV) vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Škola vykonává činnost mateřské školy s celodenním provozem (6:30–16:15 h) a školní jídelny, která zajišťuje stravování svým dětem a zaměstnancům, základní škole a v doplňkové činnosti cizím strávníkům. Škola je dvoutrídni s kapacitou 60 míst, navštěvují ji nejen děti místní, ale i z okolních obcí. Úplata za předškolní vzdělávání není dlouhodobě stanovena.

V době inspekční činnosti školu navštěvovalo 42 dětí, ve třídách byly rozděleny podle věku (2–4 a 4–6,5 let) v počtu 21 v každé z nich. Z celkového počtu bylo 13 dětí v posledním roce před vstupem do základní školy, čtyři s odkladem povinné školní docházky. K začátku školního roku bylo přijato pět dětí mladších tří let, jedno z nich ještě k docházce nenastoupilo.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacího programu

Koncepční záměry, které škola stanovila ke svému dalšímu rozvoji, byly spojené zejména s přípravou rekonstrukce vnitřních prostor, budováním vzájemných vztahů na pracovišti a naplňováním cílů ŠVP PV (zvláště v oblasti zdravého životního stylu a zvyšování kvality vzdělávacího procesu). Dlouholeté zkušenosti ředitelky v řízení školy jí napomáhají operativně řešit vzniklé situace, plánovat postupné změny v delším časovém horizontu i reagovat na aktuální potřeby rodičů. Vnitřními dokumenty vymezila kompetence jednotlivých pracovníků, stanovila pravidla organizace vzdělávání, provozu školy i zajištění bezpečnosti dětí. Vzájemnou informovanost postavila především na každodenním osobním kontaktu. Svým přístupem vytvořila příznivou atmosféru na pracovišti, která se promítá směrem k dětem i všem ostatním, kteří se školou pravidelně přicházejí do kontaktu. Hodnotící nástroje vhodně nastavila k některých podmínkám (materiální, personální, partnerství a širší spolupráce), částečně též k získávání informací o průběhu a výsledcích vzdělávání. Sledování dalších oblastí stanovených v ŠVP PV je dosud spíše nahodilé.

V letošním školním roce zabezpečují vzdělávací proces tři pedagogické pracovnice (včetně ředitelky školy). Všechny jsou kvalifikované, zkušené a mají celý úvazek. Jedna z vyučujících zastupuje svou kolegyni na rodičovské dovolené. Počet pedagogů i celková výše jejich úvazků jsou vzhledem k mírnému poklesu dětí nižší než minulých letech, což se promítá do organizace vzdělávání v odpoledních hodinách. Odpočinek dětí probíhá pouze v jedné ze tříd, ve druhé z nich jsou po obědě realizovány zájmové aktivity. Strategie dalšího vzdělávání koresponduje s potřebami školy a zohledňuje i zájmy učitelek. Všechny se v uplynulém období aktivně vzdělávaly. Účastnily se vhodně zacílených seminářů (komunikační a sociální dovednosti dětí, oborové metodiky, práce se ŠVP PV aj.), získané poznatky si předávaly formou vzájemných praktických ukázek i prostřednictvím společných setkávání. Jednání pedagogické rady sloužila také k řešení odborných záležitostí a individuálních výsledků vzdělávání, zabývala se i problematikou naplňování ŠVP PV ve vzdělávacím procesu.

Materiální podmínky pro vzdělávání jsou na dobré úrovni a postupně se zlepšují. Probíhají potřebné opravy a údržba budovy i školní zahrady, dlouhodobě naplánovanou rekonstrukci vnitřních prostor (zejména sociálního zázemí a jídelny dětí) se dosud nepodařilo uskutečnit. Pořízena byla odpočinková lehátka, výpočetní technika, obměňováno je i potřebné zařízení školní kuchyně. Průběžně jsou doplňovány hračky, knihy a encyklopedie, didaktické pomůcky i tělovýchovné nářadí a náčiní. Většina vybavení je dětem volně dostupná, vše je pořízováno s ohledem na zajištění bezpečného prostředí, dětské stolky a židle svou výškou respektují odlišné antropometrické potřeby dětí. Uspořádání prostoru plně vyhovuje jejich herním potřebám i přirozeným pohybovým aktivitám. Podpora zdraví se částečně promítá i do skladby jídelníčku, který počítá s nabídkou nápojů od časných ranních hodin a dostatkem ovoce a zeleniny.

Podmínky vzdělávání dosahují očekávané úrovně. Řízení školy, aktivní zapojení pedagogů i postupná obnova prostředí jsou dobrým předpokladem pro její další rozvoj.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu

Vzdělávací obsah ŠVP PV nabízí standardní okruh činností, které doplňuje řada kulturních akcí i společenských událostí. Nabídka je obohacena o seznamování dětí s hrou na zobcovou flétnu, o aktivity spojené s přípravou nejstarších na vstup do první třídy základní školy a kroužek angličtiny. Tyto činnosti zajišťují kmenové učitelky a jsou dostupné všem dětem zdarma. Pro zájemce škola organizuje také předplavecký výcvik. Podpoře zdraví napomáhá umístění školy v klidném prostředí, jehož přírodní okolí i vhodně vybavená školní zahrada jsou využívány k rozvoji tělesné zdatnosti dětí i plnění cílů z přírodovědné oblasti. Integrované bloky respektují jednotlivé vzdělávací oblasti, snaží se o provázanost dílčích cílů a směřování ke všem klíčovým kompetencím. Následné rozpracování tematických celků do vzdělávací nabídky jednotlivých tříd není dosud zcela systematické, zkvalitnění této oblasti je v současné době předmětem diskuse pedagogů.

Vzdělávání provázely vstřícný a podporující pedagogický styl postavený na partnerské komunikaci a kladném přijetí. Spontánní činnosti si děti volily podle svého zájmu, dostatek času pro jejich realizaci během dopoledního vzdělávacího bloku měly i díky postupně podávané ranní přesnídávkce. Ke každodennímu obohacení herních aktivit a uspokojení potřeby pohybu přispěla nabídka tělovýchovných činností i dostupnost a výběr vhodných pomůcek. Účelně byly využity námětové hry, jejichž zacílení a aktivní účast dospělého motivovaly děti k zapojení, napomohly k udržení jejich zájmu i splnění výchovných a vzdělávacích záměrů. Především starším se je dařilo tvořivě rozvíjet, vzájemně si pomáhaly, uměly se domluvit a efektivně spolupracovat. Přirozeně touto cestou získávaly nové poznatky a prohlubovaly své grafomotorické, komunikativní i další dovednosti. Někteří nejstarší chlapci ale zcela nedokázali respektovat nastavená pravidla vzájemného soužití, spontánní i řízené činnosti narušovali svými osobitými projevy a nižší úroveň tolerance k druhým. Vzdělávací nabídka korespondovala s probíraným tématem, byla však méně pestrá a bohatá. Chyběla také její diferenciaci s ohledem na vzdělávací potřeby jednotlivých dětí. Individuální a skupinovou formou probíhaly činnosti rozvíjející předmatematické dovednosti dětí, efektivně byly k podpoře informační gramotnosti využity knihy a encyklopedie. Frontálně byly realizovány zejména pohybové aktivity, které příznivě ovlivňovalo dílčí uplatnění motivačních prvků, měly však jen omezený zdravotně preventivní účinek. Pozitivním zjištěním byla přirozená diferenciaci odpoledního odpočinku v souladu s fyziologickými potřebami dětí, méně se dařilo psychohygienickým zásadám přizpůsobit zařazení zájmových aktivit, které probíhaly ihned po obědě.

Průběh vzdělávání má očekávanou úroveň, ve vzdělávacím procesu se škole převážně daří uplatňovat vhodné pedagogické přístupy.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacímu programu

Škola dlouhodobě spolupracuje s místní základní školou, kam většina dětí přechází do první třídy. Těsné sousedství a řada společných akcí umožňují pravidelná vzájemná setkávání, která napomáhají k jejich postupné adaptaci na nové prostředí. Pedagogové mateřské školy se také každoročně účastní zápisu a získávají od svých kolegů informace o výsledcích vzdělávání. Vlastní hodnoticí nástroje umožňují škole především sledování úrovně znalostí a dovedností dětí, diagnostické aktivity jsou doplněny portfoliem jejich prací z oblasti předmatematických představ, grafomotoriky a kresebných dovedností. Dětem s odkladem povinné školní docházky škola zpracovává konkrétní plány rozvoje. Vypovídací hodnotu ale mají zejména záznamy z pozorování pokroků a chování dětí v třídních knihách, tyto informace však dosud neslouží k přípravě individuálně zacílené vzdělávací nabídky.

Škola účinně podporuje informační a přírodovědnou gramotnost. Děti samostatně vyhledávají informace v knihách a encyklopediích, mají přiměřené znalosti ze světa lidí i přírody. Také jejich předmatematické dovednosti jsou na dobré úrovni. Starší děti skládají celek z částí, porovnávají a třídí předměty, určují počet a množství, orientují se v ploše, znají základní i odvozené barvy. Většina má zafixováno správné držení psacího náčiní, dokáže se samostatně podepsat či si jiným způsobem označit své práce. Podpora předčtenářských dovedností se odráží ve velmi dobré slovní zásobě, děti jsou schopné formulovat svá přání, mezi sebou i s dospělými komunikují otevřeně a bez zábran. I mladší znají řadu říkadel, básní a písní, jejich časté zařazování do vzdělávací nabídky ve spojení s pohybem napomáhá rozvoji řeči dětí. Součástí vzdělávání je také skupinová primární logopedická prevence (gymnastika mluvidel, artikulační, dechová cvičení atd.), celkové výsledky v této oblasti se však od minulé inspekční činnosti zhoršily. Ve škole pracuje učitelka s logopedickým kurzem, která věnuje pozornost starším dětem s lehčími vadami výslovnosti a při závažnějších obtížích doporučuje rodičům spolupráci se školským poradenským zařízením. Systém individuální podpory komunikačních dovedností všech dětí, které ji potřebují, není v současné době ve škole nastaven.

Děti mají povědomí o významu péče o zdraví, dodržují pravidla k zajištění bezpečnosti. Zvládají pracovní úkony s pomůckami, nástroji a různorodým materiálem, samostatně zacházejí s předměty denní potřeby. Při pohybových aktivitách se s jistotou orientují v prostoru a provádějí jednoduché cviky podle vzoru nebo pokynů dospělého. Respektují základní společenská pravidla, k dospělým jsou zdvořilé, umí pozdravit, požádat či poděkovat. Při stolování udržují čistotu, jsou samostatné sebeobsluže i volbě množství jídla, starší s jistotou používají příbor. Většina z nich se k sobě navzájem chová přátelsky a ohleduplně, podpoře dobrých vztahů napomáhá příznivé klima ve třídě i zacílení pedagogického působení směrem k odstranění nežádoucích projevů chování.

Při přijímání dětí ke vzdělávání škola zajišťuje rovný přístup, zákonné zástupce informuje o jeho průběhu a výsledcích. Dlouhodobě velmi dobré vztahy napomáhají k vytvoření pozitivní atmosféry a vzájemné důvěry, rodiče se hojně účastní akcí pořádaných školou. Vzdělávání pravidelně obohacují aktivity ve spolupráci se zřizovatelem, organizací v obci, což napomáhá k posilování sounáležitosti dětí s rodným místem i spoluobčany.

Výsledky vzdělávání jsou na očekávané úrovni, přínosem je spolupráce školy s rodiči dětí a zřizovatelem.

Závěry

a) Silné stránky:

- otevřenost školy vůči rodičům a dětem, přínosná spolupráce se zřizovatelem a dalšími partnery,
- pozitivní atmosféra ve škole a vstřícný pedagogický styl rozvíjející sociální dovednosti dětí.

b) Návrhy na zlepšení stavu školy:

- propracovat a využívat hodnotící procesy ke zjišťování všech výsledků vzdělávání,
- aplikovat pedagogické přístupy spojené s pestrou a diferencovanou nabídkou (směrem k individuálním potřebám dětí),
- zájmové aktivity realizovat v souladu s psychohygienickými zásadami, příp. některé z nich zařadit do hlavní vzdělávací nabídky v dopoledním vzdělávacím bloku,

- propracovat systém primární logopedické prevence včetně individuální péče o děti s vadami výslovnosti, nadále posilovat sociální dovednosti dětí.
- c) Škola postupně zkvalitňuje své materiální podmínky, na dobré úrovni je spolupráce s rodiči, zřizovatelem a dalšími partnery. Kvalifikovanost pedagogického sboru a jeho zájem o školu umožňuje další zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina mateřské školy s účinností od 1. listopadu 2005
2. Rozhodnutí o zápisu změny v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 12. března 2008 čj. SpKrÚ 9990/2008 OŠMS
3. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností od 1. ledna 2003
4. Potvrzení ve funkci ředitelky školy s účinností od 1. srpna 2012
5. Výjimka z nejvyššího počtu dětí ze dne 23. června 2015
6. Školní matrika – školní rok 2015/2016
7. Rozhodnutí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání – školní rok 2015/2016
8. Hodnocení individuálních a skupinových výsledků vzdělávání (diagnostické záznamy, portfolia dětí) – školní rok 2015/2016
9. Třídní knihy – školní rok 2014/2015 a 2015/2016
10. Přehled docházky – školní rok 2014/2015 a 2015/2016
11. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *Krok za krokem celým rokem* platný od 1. září 2014
12. Školní řád platný od 1. září 2014
13. Organizační řád platný od 1. září 2015
14. Dokumentace k zajištění bezpečnosti dětí (včetně osnovy poučení) – školní rok 2015/2016
15. Kniha úrazů vedená od 1. ledna 2007
16. Doklady o dosaženém vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků
17. Plán dalšího vzdělávání – školní rok 2015/2016
18. Rozpis přímé pedagogické činnosti – školní rok 2015/2016
19. Záznamy jednání z pedagogické rady – školní rok 2014/2015 a 2015/2016
20. Hodnotící dokumentace školy – školní rok 2014/2015 a 2015/2016
21. Doklady vztahující se ke školnímu stravování – školní rok 2015/2016

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Ivana Bečková, školní inspektorka

Mgr. Ivana Bečková v. r.

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Bc. Eva Nováková v. r.

V Pardubicích dne 23. února 2016

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Jana Šumpíková, ředitelka školy

Jana Šumpíková v. r.

V Borové dne 25. února 2016